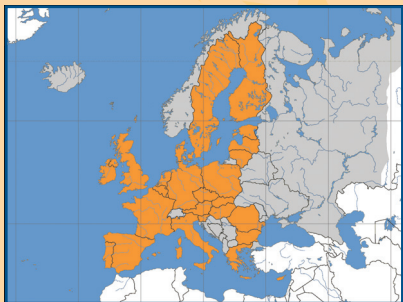

- **Szolidaritás:** az Unió és a tagállamok a szolidaritás szellemében közösen lépnek fel, ha az egyik tagországot terroristámadás éri, illetve természeti csapás vagy ember által okozott katasztrófa sújtja. A dokumentum az energiaügyek területén gyakorolt közösségvállalás fontosságát is hangsúlyozza.
- **Bővülnek a szabadság, a biztonság és a jogérvényesítés** célját szolgáló uniós képességek, ez pedig közvetlen előnyöket biztosít a bűnözés és a terrorizmus elleni uniós fellépés terén. A polgári védelemmel, humanitárius segítségnyújtással és közegészségüggyel kapcsolatos új rendelkezések ugyancsak arra irányulnak, hogy az Unió könnyebben tudjon reagálni az európai polgárok biztonságát fenyegető veszélyekre.

4. Hatékonyabban globális szereplő

- A **külügyi és biztonságpolitikai főképviseelői** tisztség révén az EU külső fellépése hatásosabbá, következetesebbé és hangsúlyosabbá válik. A főképviseelő alelnöki tisztséget tölt be az Európai Bizottságban.
- A szerződés létrehozta az **európai külügyi szolgálatot**, amely támogatást és segítséget biztosít a főképviseelő részére.
- Mivel a szerződés **önálló jogi személyiséggel** ruházza fel, az Európai Unió nagyobb súllyal tud fellépni a tárgyalások során, hatékonyabban tud szerepelni a nemzetközi szinten.

További információk:

http://europa.eu/lisbon_treaty/index_hu.htm

Személyesen, e-mailben vagy akár telefonon is érdeklődhet az Önt érintő, érdeklő részletes információkért a Europe DIRECT Szeged irodájának munkatársaitól:

<http://www2.u-szeged.hu/etk/ed/>

http://ec.europa.eu/magyarország/news/current_issues/20090518_szerzodes_a_21_szazadi_europaert_hu.htm

EUROPE DIRECT Szeged
SZTE ÁJK

Európa-tanulmányok Központ
6720 Szeged, Tisza Lajos krt. 54.
Tel/fax: 62/544-193
E-mail: ed@eutk.u-szeged.hu
www.u-szeged.hu/etk/ed

Információk Európáról

A LISSZABONI SZERZŐDÉS VÍVMÁNYAI

Miért volt szükség az alapító szerződések módosítására?

A XXI. század Európájának számos új kihívással kell szembenéznie:

- a demográfiai tendenciák,
- az éghajlatváltozás, az energiabiztonság kényes kérdésének nehézségei,
- a biztonságunkat fenyegető terrorizmus vagy a gazdaság globalizálódása.

Az Európai Unió 27 tagállamának európai szintű közös fellépése eredményezhet megoldást, megújulást Európa jövőjében.

A szerződések alapján szerveződő közös élet szabályait ezért meg kellett újítanunk.

E törekvés jegyében írták alá az uniós tagállamok vezetői 2007. december 13-án a Lisszaboni Szerződést.

A Lisszaboni Szerződés 6. cikke értelmében a szerződés 2009. december 1-jén lépett hatályba.

A szerződés vívmányai

1. Demokratikusabb, átláthatóbb működés

- Az **Európai Parlament** szerepe megerősödik: az Európai Unió polgárai által közvetlenül megválasztott Európai Parlament hatásköre fontos új elemekkel bővül az uniós jogalkotás, az uniós költségvetés és a nemzetközi megállapodások vonatkozásában. Különösen a döntéshozatali folyamatban alkalmazott együttdöntési eljárás kiterjesztése biztosítja, hogy az uniós jogszabályok túlnyomó többségének megalkotása során az Európai Parlament ugyanolyan súllyal vegyen részt a folyamatban, mint a tagállamokat képviselő Tanács.

- **A nemzeti parlamentek** részvétele megnövekedik: a nemzeti parlamentek jobban bekapcsolódhatnak az EU munkájába, különösen annak az új mechanizmusnak köszönhetően, amelynek révén folyamatosan nyomon követhetik, kizárólag azokban az esetekben kerül-e sor uniós szintű fellépésre, amikor az eredményesség szempontjából ez ígérkezik a legjobb megoldásnak (szubszidiaritás). Az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek szerepének megerősödése együttesen azt eredményezi, hogy az EU működése demokratikusabbá válik, legitimitása növekszik.
- **Európai „népi kezdeményezés”**: a polgárok jobban érvényre juttathatják elképzeléseiket: amennyiben több tagország állampolgárai közül legalább egymillióan szükségesnek ítélik, a kezdeményezési jognak köszönhetően felkérhetik a Bizottságot, terjesszen elő új szakpolitikai javaslatokat.
- **A hatáskörök pontos elkülönítésével** átláthatóbbá válik a tagállamok és az Európai Unió közötti viszonyrendszer.
- **Kilépés az Unióból**: a Lisszaboni Szerződés mondja ki először konkrétan, hogy a tagállamok kiléphetnek az Unióból.

2. Hatékony működés

- **Hatékony és eredményes döntéshozatal**: a Tanácsban alkalmazott minősített többségi szavazást a szerződés kiterjeszti újabb szakpolitikai területekre annak érdekében, hogy a döntéshozatal felgyorsuljon és eredményesebbé váljon. (2014-től kezdődően a minősített többség kiszámítása a tagállamok és lakosok száma alapján meghatározott kettős többség elve szerint történik.)
- **Európai Tanács elnökének posztja**: két és fél évenként választás útján töltenek be; közvetlen kapcsolatot hoz létre a Bizottság elnökének megválasztása és az európai választási eredmények között.
- Új szabályokat vezet be az **Európai Parlament jövőbeli összetétele** vonatkozásában.
- **Világosabb szabályokat** fogalmaz meg a megerősített együttműködés és a pénzügyi rendelkezések tekintetében.
- **Hatékonyabb fellépés**: a szabadság, biztonság és jogérvényesülés terén felmerülő feladatok, így pl. a terrorizmus elleni küzdelem és a bűnözés elleni fellépés esetében, energiapolitika, közegészségügy, polgári védelem, éghajlatváltozás, stb. területén.

3. A jogok és értékek, a szabadság, a szolidaritás és a biztonság Európája

- **Demokratikus értékek**: a Lisszaboni Szerződés részletesen áttekinti és megerősíti az Unió működésének alapjául szolgáló értékeket és célkitűzéseket.
- **Alapjogi Charta**: a Lisszaboni Szerződés az alapító szerződések „rangjára” emeli a Chartában megfogalmazott politikai, gazdasági és szociális jogokat.
- A Lisszaboni Szerződés **megőrzi és megerősíti a „négy szabadságot”**, és az európai polgárokat megillető politikai, gazdasági és szociális szabadságokat.